

Vrijwilligerswerk, maar dan flexibel

Belangeloos iets doen voor een ander is heel nobel, maar zie er maar eens tijd voor te vinden. Drukke schema's – werk, gezin, puppycursus – laten weinig ruimte. Toch zijn er mogelijkheden.

Door Susan Sjouwerman

Hij schat dat hij er zo'n acht uur per week mee bezig is. Jan Kaan (37) is al een aantal jaar vrijwilliger bij 113 Zelfmoordpreventie, maar hij gaat net zo lief een middag naar Artis met oude stadsgenoten. Vaste momenten kan hij er maar moeilijk voor vinden. Als manager bij softwarebedrijf Atlasian moet hij soms plotseling op tweedaagse heisessie. 'Ik wil het vrijwilligerswerk dat ik doe flexibel kunnen indelen, zodat het geen probleem is als ik opeens andere verplichtingen heb', vertelt Kaan, die in de planning ook rekening moet houden met zijn echtgenoot en met hond Guusje.

Het inpassen van vrijwilligerswerk in volle en sterk wisselende agenda's kan een opgave zijn. De voetbalclub heeft iedere zaterdagochtend mensen nodig en de wekelijkse klaverjasavond in het lokale verzorgingshuis is op donderdag. Wie op die vaste momenten niet altijd beschikbaar is, zal zich niet zo snel melden. 'Dat is jammer. De vrijwillige energie spuit overal in Nederland de grond uit, maar het vinden van passend vrijwilligerswerk en, omgekeerd, het vinden van vrijwilligers is best lastig', zegt

Lucas Meijs, hoogleraar vrijwilligerswerk en strategische filantropie aan de Erasmus Universiteit. 'Uit onderzoek blijkt dat juist mensen met een druk bestaan vrijwilligerswerk willen doen, dus weinig tijd hebben hoeft geen breekpunt te zijn. Het probleem is dat ze niet gevraagd worden. Potentiële vrijwilligers werden voorheen aangesproken in de kerk of het buurthuis. Daar komen veel mensen niet meer. Daarom zijn er nieuwe bemiddelaars nodig die opties kunnen voorschotelen.'

In de daklozenopvang

Die leemte hebben non-profitorganisaties als NL Cares, Stichting Present en het snelgroeiende Deedmob opgevuld. Via een digitaal platform bieden ze allemaal de mogelijkheid ad hoc vrijwilligerswerk te doen. Geïnteresseerden schrijven zich in, vullen in in welke regio ze wonen en selecteren specifieke data en tijdstippen waarop ze beschikbaar zijn. Vervolgens verschijnt een overzicht met activiteiten waar een paar extra handen welkom is.

Eva Bouwer (29) hielp via deze methode al met het inpakken van pakketten bij de voedselbank, hield een high tea met

AAN DE SLAG ALS FLEXVRIJWILLIGER

Tips van Boudewijn Wijnands (Deedmob):

- Ga na of je activiteiten kunt doen met/ via een groep waar je al lid van bent. Denk aan je bedrijf, sport- of netwerkclub.
- Bedenk waar je interesses liggen. Kies voor activiteiten waar je zelf plezier uit haalt.
- Bedenk ook welke professionele vaardigheden je zou kunnen inzetten.
- Bepaal of je tijdens een activiteit iets wilt doen wat direct resultaat oplevert (een computerprobleem oplossen) of juist iets sociaals wilt doen (een luisterend oor bieden bij de daklozenopvang).
- Bespreek na afloop hoe je een activiteit ervaren hebt en hoe de organisatie jou bij een eventuele volgende keer (beter) kan inzetten.

oudere dames en draaide mee bij de daklozenopvang. Ze geeft geïnteresseerden een inkijkje in die werkzaamheden via haar Instagram-account @thesunshinejourneyofficial. 'Ik werkte bij een groot modemerken en ben vorig jaar zzp'er geworden. Als blogger kan ik vaker vrijwilligerswerk doen, maar ik merkte dat ik het de ene week overdag druk had en de andere week juist 's avonds veel afspraken had. Flexibel vrijwilligerswerk was de oplossing. Ik hoef er mijn schema niet voor aan te passen.'

Red de tijger

Kaan en Bouwer, enthousiast doch drukbezet, zijn precies het soort vrijwilligers waar Deedmob een schakel voor wil zijn. Het heeft ruim 50.000 actieve gebruikers, waarmee het de grootste speler is. 'De nieuwe generatie vrijwilligers wil graag iets betekenen voor de wereld, maar op haar eigen voorwaarden', vertelt oprichter Boudewijn Wijnands. 'Ze willen in korte tijd resultaten behalen en de vrijheid hebben rond te blijven kijken, te zien op welke andere plekken ze ook kunnen bijdragen.'

Is er dan iets mis met het zich committeren aan één goed doel? 'Zeker niet, maar mensen zijn zich ervan bewust geworden dat veel goedbedoelenorganisaties vooral bezig zijn zichzelf in stand te houden. Onze gebruikers blijken meer te geven om een specifieke doelstelling – 'red de tijger' – dan om het Wereld Natuur Fonds, dat die actie organiseert.'

Wijnands verwijst naar de visie achter zijn organisatie, die hij oprichtte nadat hij een traineeship

FLEXTOP 3

Niet al het vrijwilligerswerk heeft dezelfde aantrekkingskracht. Uit data van Deedmob blijkt dat dit de populairste activiteiten onder flexvrijwilligers zijn:

1. Activiteiten die te maken hebben met klimaat en duurzaamheid
2. Educatieve activiteiten waarbij je een ander iets kunt leren
3. Activiteiten waarbij je iets kunt betekenen voor ouderen

Jonge vrijwilligers willen graag iets doen, maar hebben wel voorwaarden.

bij de Europese Commissie voltooid had. 'Er zijn verschillende zorgwekkende ontwikkelingen: vluchtelingenproblematiek, globalisering, klimaatverandering. De overheid kan dat niet allemaal oplossen. Wij willen die grote problemen in stukjes opknippen, zodat iedereen een onderdeel van de oplossing kan zijn.'

Dat klinkt als een revolutionair idee, maar hoogleraar Meijs benadrukt dat flexibel vrijwilligerswerk eigenlijk niets nieuws onder de zon is. Het begeleiden van een zomerkamp, bijspringen achter de bar van de tennisclub: ook dat valt onder de noemer, en het werd vanaf de jaren zestig de norm. 'Het nieuwe zit vooral in nog meer flexibiliteit en in de digitale mogelijkheden. Onlineplatforms weten activiteiten makkelijker aan te bieden. Iemand hoeft niet meer in z'n vrije tijd op zoek te gaan naar geschikt vrijwilligerswerk, maar scrolt door de mogelijkheden als hij op de bus staat te wachten.'

Onder werktijd

Ook bedrijven versterken de populariteit. Zo is Kaan bij zijn werkgever verantwoordelijk voor het activeren van collega's om ook vrijwilligerswerk te gaan doen. 'Onze medewerkers mogen er jaarlijks vijf werkdagen aan besteden. Dat is een beetje weinig om duurzaam voor een goed doel aan de slag te gaan, maar genoeg om een aantal verschillende activiteiten te ontdekken.' Bijkomend voordeel: bedrijven die een platform

als Deedmob inzetten voor hun werknemers betalen de rekening. Bij Deedmob bedragen de kosten minimaal vijf euro per werknemer. Voor vrijwilligers en goede doelen is het gebruik gratis.

Ego strelen

Blijft de vraag hoeveel een flexvrijwilliger eigenlijk kan bereiken in die paar uur dat hij of zij op een namiddag komt helpen. Volgens Bouwer kunnen die uurtjes net het verschil maken. 'Ik doe veel sociale activiteiten met ouderen. Vooraf was ik bang dat ze teleurgesteld zouden zijn als ik niet iedere week zou komen, en dat ik daar een schuldgevoel van zou krijgen. Al snel bleek dat de senioren vooral heel blij waren als ik er wel was.' Meijs: 'Het heeft wel degelijk effect. En je moet weten dat veel flexvrijwilligers ook actief zijn als vaste vrijwilliger. Je kunt dus niet zeggen dat mensen af en toe bijspringen om zo hun ego te strelen.'

Toch kunnen er dingen beter, zodat de beperkte tijd van de flexvrijwilliger maximaal benut wordt. Kaan: 'Ik kom weleens op plekken waar de drive ontbreekt. Sommige organisaties hebben geen idee wat ze met flexvrijwilligers aan moeten. Als ze willen dat mensen vaker terugkomen, moeten ze ons beter faciliteren.' Bouwer herkent dat. 'Het zou fijn zijn als men van tevoren weet wie er komt en welke vaardigheden die persoon heeft. Dan kun je gericht aan iets werken en krijg je niet steeds de simpele klusjes.' □

'De senioren bleken vooral blij te zijn als ik er wel was'